

WOONRUIMTE GEZOCHT!

De gierzwaluw is in gevaar! Wij vernielen de nesten van deze bijzondere vogels door renovatie en vernieuwing van huizen. We moeten dit stoppen! Zorg dat de gierzwaluw zich weer thuis voelt in Nederland!

Gierzwaluwen zijn in Nederland van de late lente tot aan het einde van de zomer. De gierzwaluw is een echte stadsvogel geworden. Een populaire vogel; met zijn sierlijke bewegingen en vormen. Vroeger huisden ze in spleten van grotten maar tegenwoordig hebben ze zich helemaal aangepast aan de stadse bebouwing.

Mensen genieten als ze de vogels elkaar zien najagen op warme zomeravonden. Snelheden van 120 km per uur zijn geen uitzondering! De gierzwaluw is ondanks zijn naam geen echte zwaluw maar behoort tot de orde van Apodiformes.

De Nederlandse naam 'gierzwaluw' is waarschijnlijk afgeleid van het werkwoord gieren, dat zwenken betekent. Met hun kenmerkend geluid (srie srie) scheren ze rakelings over de daken. En ze vliegen wat afl Hun wetenschappelijke naam is niet voor

niets *Apus apus*, dat 'zonder poten' betekent. Gierzwaluwen bevinden zich namelijk bijna hun hele leven in de lucht. Alleen om te paren, eieren te leggen, te broeden en de jongen te verzorgen, zoeken ze een beschermd plaatsje. De gierzwaluw heeft maar een klein plekje nodig en zal hier altijd naar terug blijven keren.

Gierzwaluw

Ieder jaar opnieuw kunnen ze feilloos en onafgebroken van Zuid Afrika naar Nederland, Amsterdam, hoek Bickersgracht/Hendrik Jonkerplein, onder de tweede dakpan bij de

linkergoot waar een stukje uit is, ongeveer 5 centimeter van de regenpijp vandaan, vliegen. Een bijzondere vogel dus!

Maar dan gebeurt er een ramp voor deze vogels; de dakpannen worden vernieuwd, of zijn onbereikbaar geworden door een nieuwe dakkapel of dakgoot. Ze kunnen hun nest niet meer vinden en raken

'Losser' kast

zo in de war dat ze niet broeden. Per jaar verliest de gierzwaluw door renovatie alleen al zo'n 10.000 nestplaatsen in Nederland!

Vanaf de jaren 60 zijn de 19de eeuwse woningen toe aan renovatie en/of vervanging. Gebakken dakpannen maakten plaats voor kunststof leien en openingen onder het boei-deel werden ten behoeve van isolatie dichtge-maakt.

Hierdoor is het de afgelopen decennia voor de gierzwaluw steeds moeilijker gewor-den zich voort te planten. Het is weliswaar onvermijdelijk dat herstelwerkzaamheden aan gebouwen plaatsvinden en dat er nieuwbouw wordt gepleegd, maar dat hoeft niet ten koste te gaan van de nestmogelijkheden van de gierzwaluwen.

Beugelkasten

ZORG VOOR DE GIERZWALUW

In april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht geworden. Hierin staat dat alle diersoorten in Nederland een intrinsieke waarde hebben en dat de mens daar een zorgplicht voor heeft. Hoe kunnen wij er nu voor zorgen dat de gierzwaluw niet uit Nederland verdwijnt?

Eigenlijk is het antwoord op die vraag heel simpel; Zorg dat de broedplaatsen blijven bestaan en/of aangemaakt worden. Er zijn verschillende manieren om erachter te komen waar ze broeden. Kijk maar naar opgelichte loodslabben, verschoven dakpannen, spleten in muren bij schoorstenen, de knik bij mansarde daken, achter -en onder dakgoten etc.

Houdt rekeningen met de broedplaatsen van deze vogels bij nieuwbouw of renovatie werken. Dat kan door het aanbrengen van kunstmatige nestholten of het plaatsen van speciale dakpannen, neststenen en nestkasten voor de gierzwaluw. Daarbij zijn deze dakpannen of neststenen vaak ook nog eens goedkoper!

De gierzwaluw heeft naast zijn schoonheid ook nog een paar andere pluspunten. Elke gierzwaluw voedt zich namelijk met een grote hoeveelheid insecten. Een volwassen gierzwaluw verorbert er per dag wel 20.000! Ze bestrijden insecten dus op een natuurlijke en doeltreffende manier.

Tevens zorgt nestgelegenheid ervoor dat er een kans is op behoud en herstel van de zichtbare natuur in de bebouwde kom. En als de gierzwaluwen naar hun andere 'huis' in Zuid Afrika zijn in de koude winter, vinden andere vogels beschutting in hun nesten.

Sluif in gootbekisting

Swiftbox

Beugelkasten

WAT KUNT U DOEN?

- ▲ Er zijn speciale gierzwaluw dakpannen verkrijgbaar (zie adressenlijst) in allerlei gangbare soorten, maten en kleuren. Deze pannen zijn voorzien van een invliegopening, waardoor de vogels onder de pannen kunnen komen. Als een gierzwaluwpan op de plaats van de oude invliegopening gelegd wordt is de kans groot dat de vogels zich ook na de verbouwing zich hier nestelen. Leg de pannen alleen op steile (minstens 45 graden) daken. Ventilatiepannen kunnen hier ook voor gebruikt worden.
- ▲ Plaats prefab neststenen (gemaakt van stroken watervast hardboard), links en rechts van invliegopeningen. Dit zorgt voor grip en laat de eieren en jongen veilig binnen. Tevens zorgt het ervoor dat uw isolatiemateriaal niet beschadigd wordt.
- ▲ Plaats prefab kasten (van beton, houtbeton of hout) die onder overstekende goten en dakstekken geplaatst kunnen worden.
- ▲ Sluit kieren in bestaande muren en daken niet af als u er geen echte last van heeft.
- ▲ Laat gootomtimmeringen, gevelbetimmeringen en boeidelen iets wijken en spuit tussenruiten niet vol met PUR schuim.
- ▲ Klop loodslabben langs schoorstenen en dakkapellen niet volledig aan.

Het is dus al vrij eenvoudig om rekening te houden met de nestgelegenheid van de gierzwaluw. Laat u wel goed informeren voordat u aan uw verbouwing en /of renovatie begint. Het is namelijk ook belangrijk om met een aantal andere zaken rekening te houden:

- ▲ Zorg voor een vrije aanvliegroute van minstens 2,5 meter; mijd hoge bomen, openstaande ramen, etc.
- ▲ Plaats de nestgelegenheid niet in de zon.
- ▲ Plaats nestgelegenheid bij voorkeur bij groepjes en in de buurt van een reeds bestaande kolonie.
- ▲ Maak de invliegopening in de vorm van een liggend ovaal van ongeveer 7 cm breed en 3 cm hoog.

Voor meer informatie kunt u terecht bij:

Gierzwaluwbescherming-Nederland

Fideliolaan 78
1183 PN Amstelveen
020 - 645 52 07
gbn-ned@planet.nl, www.gierzwaluw.com

Stichting Gierzwaluwwerkgroep Amsterdam

Brederodestraat 94 I
1054 VG Amsterdam
020 - 616 47 59
g.gierzw.schuitemaker@hetnet.nl

LAAT DE GIERZWALUW NIET UIT NEDERLAND VERDWIJNEN!